

РЕЦЕНЗИЯ

върху представените научни трудове и преподавателска
дейност на доц. Гюрка Ганчева Димитрова, доктор за
заемане на академичната длъжност „професор” в професионално
направление 7.6. Спорт, специалност спорт (художествена
гимнастика), обявен в ДВ брой 34 т 20.04.2018 г., стр. 83

Рецензент: проф. Бонка Димитрова, доктор

I. Кратки данни за кандидата

На обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” в професионално направление 7.6. Спорт, специалност спорт (художествена гимнастика) за нуждите на катедра „Гимнастика”, единствен кандидат е доц. Гюрка Ганчева Димитрова, доктор. Кандидатът за професор е родена на 30.11.1954 г. в гр. Кюстендил. Средното си образование завършва през 1973 г. в Икономически техникум гр. Кюстендил, специалност – икономика и отчетност в селското стопанство. В този период тренира активно художествена гимнастика и става майстор на спорта и член на националния отбор на България при ансамблите. През 1973 г. участва на световно първенство в Ротердам, където българският ансамбъл заема петото място. Същата година е приета във ВИФ „Г. Димитров”, сега НСА „В. Левски”. През 1979 година се дипломира като треньор по художествена гимнастика и учител по физическо възпитание, магистърска степен. От 1979 г. е учител в V основно училище, Кюстендил и треньор по художествена гимнастика в спортен клуб „Велбъжд”. След спечелен конкурс, от 1984 г. е асистент в катедра „Гимнастика”. Професионалното и израстване продължава като

последователно през 1988 и 1991 година става старши и главен асистент. През 2008 г. доц. Ганчева успешно защитава дисертационен труд на тема „Изследване и оптимизиране методиката на обучение на скоковете в художествената гимнастика”. През 2010 г. е избрана за „доцент”, която длъжност заема и в момента. Тя е и ръководител сектор „Художествена и естетическа групова гимнастика” към катедра „Гимнастика”.

Доц. Ганчева владее на високо ниво пет чужди езика – френски, испански, турски, английски и руски.

II. Научно-изследователска дейност на кандидата

В конкурса за „професор” доц. Гюрка Ганчева е представила следната научна и учебно-метдическа продукция подлежаща на рецензиране:

- Монографии – три;
- Учебници, учебни пособия и ръководства – десет;
- Научни статии и доклади публикувани в сборници от конференции – четиридесет и пет;

Тематичното многообразие на публикациите на кандидата за професор, разкриват широкия обхват на изследователското търсене, а задълбочеността на разработките търсещия и дух. Научните и практико-приложните постижения са тясно свързани с професионалното направление и специалността на обявения конкурс.

Монографичният труд „Художествена гимнастика - сложност и координация” е в обем от 155 страници, структурирани в четири глави и литература. В първа глава, авторката прави теоретична обосновка на изследвания проблем – координационните способности в спорта и конкретно в художествената гимнастика. Направен е анализ на координационната сложност на изпълняваните двигателни действия в

художествената гимнастика. Авторката установява, че е необходимо да се определят нивата и степените на координация и да се подредят елементите в логични вериги. Втора глава включва собствени експериментални изследвания на координационните способности в ритъм и в тази връзка по-задълбоченото разглеждане на особеностите им, характерни за художествената гимнастика. В трета глава са отбелязани основните моменти на програмираното обучение и конкретно характерните моменти за гимнастиката. С практико-приложна стойност са представените в четвърта глава примерни комплекси за развиване на координационните способности в художествената гимнастика. Тази глава е богато онагледена със снимков материал, което позволява нейното леко и точно възприемане и бързо реализиране в практиката.

Монографичният труд „Художествена гимнастика – музика и движения“ е в обем от 139 страници, които включват четири глави, литература и три приложения. Разработката има научно-теоретичен и практико-приложен характер. Изготвена е програма за усъвършенстване на ритмичните способности на гимнастичките и е предложен метод за използване на музикалния съпровод в художествената гимнастика за различните възрастови групи.

В научната разработка „Художествена гимнастика – исторически аспекти“ се прави обстоен исторически преглед на възникването и развитието на художествената гимнастика като спортна дисциплина.

Представените монографични трудове са с теоретико-приложен аспект, което позволява внедряването им в съвременния тренировъчен процес и обогатява познанията за художествената гимнастика като спортна дисциплина.

С издадените десет учебници, учебни пособия и ръководства се повишава ефективността на подготовката на студентките - специалисти и общ курс. В учебното помагало „Специфични упражнения в художествената гимнастика – равновесия, въртения, гъвкавости” (5) доц. Ганчева е самостоятелен автор. Изданието е съобразено със съвременните тенденции за използването на посочените три групи упражнения и е предложена ефективна методика за обучение по метода на алгоритмичните вериги. В останалите учебни пособия и ръководства кандидатката за професор е в съавторство (4,6,7,8,9,10,11,12 и 13). Присъствието и в тези разработки с методико-приложен характер е много силно и коректно отбелязано.

При разработването на учебниците, учебните пособия и ръководства доц. Ганчева се извява като специалист с богат опит и иновативни решения за по-добрата педагогическа подготовка на обучаваните от нея студентки.

Представените за рецензиране научни доклади и статии са 45 на брой. От тях 23 са самостоятелни – три са от национални конференции, шест от международни, десет са научни статии в национални издания, една статия е в международно издание, а три са в реферирани и индексирани такива. В съавторство са 22 разработки, като 12 са от научни форуми, а десет са статии. Научната продукция може да бъде разделена в няколко направления :

- Оптимизиране на техническата подготовка в художествена гимнастика(18,19, 20, 21, 22, 25, 26, 32, 39, 40, 41, 42, 44, 47, 49, 52, 57) .

Самостоятелно и в съавторство доц. Ганчева изследва проблемите на техническата подготовка по художествена и групов естетическа гимнастика в тяхното многообразие. Разкрива новостите и тенденциите

на композиционната структура на различните съчетания. Проучва динамиката на трудността и ползваните структурни групи свързани с промените на международния правилник. Апробира иновативни методи на обучение за различни възрастови групи. . Анализът на публикациите разкри тяхното многообразие и актуалност на проучваната материя.

- Оптимизиране на физическата подготовка в художествената гимнастика(15, 16, 23, 27, 45, 46, 48, 55, 58).

Представените научни разработки в това направление са с практико-приложен и теоретичен характер и обогатяват процеса на спортната подготовка на гимнастичките.

- Музикално-двигателното обучение в художествената гимнастика (14, 24, 28, 29, 30, 33, 34, 37, 43, 51, 53, 54, 56).

Авторката установява, че музикално-двигателното обучение е съществена част от цялостната подготовка на гимнастичките и се нуждае от оптимизиране. Изследванията, които провежда в тази насока, позволяват да изгради и апробира в практиката система за музикално-двигателно обучение за различните възрастови групи.

- Обект на изследователското внимание са и проблемите на художествената гимнастика в училищното физическо възпитание, в танцовото изкуство, в подбора и в някои исторически аспекти на развитието на дисциплината(17, 31, 35, 36 и 38).

Рецензираните публикации от научно-изследователската дейност на доц, Гюрка Ганчева разкриват широтата на изследователските интереси, творческия и новаторския дух и могат да се обединят в следните **научни и практико- приложни приноси**:

1. Теретично проучва координационната сложност на двигателните действия в художествената гимнастика.
2. Предлага тестова батерия за метрично измерване на координационните способности в гимнастиката.
3. Успешно апробира в практиката примерни комплекси за развиване на координационните способности в художествената гимнастика.
4. Изготвена е програма за усъвършенстване на ритмичните способности на гимнастичките и е предложен метод за използване на музикалния съпровод в художествената гимнастика.
5. Създава и апробира в практиката система за музикално-двигателно обучение за различните възрастови групи в гимнастиката.
6. Направен е обстоен исторически преглед на възникването и развитието на художествената гимнастика като спортна дисциплина.
7. Създава иновативни методи на обучение на упражненията и комбинациите в художествената гимнастика за различни възрастови групи.
8. Изградена е методическа програма за развитие на значимите физически качества за художествената гимнастика.
9. Представена е оптимизирана тестова батерия за контрол и оценка на физическата подготовка.
10. Представените научни разработки са с подчертан практико-приложен характер.

Доц. Ганчева доказва своята професионална компетентност и изследователски дух с ползотворното си участие в шест научни проекти като ръководител в един и участник и експерт в останалите, за периода 2010-2017 година. Тя има отбелязани респектиращите по брой общо 171 цитирания в публикации и научни трудове у нас и в чужбина.

3. Учебно преподавателска дейност на кандидата

Доц. Гюрка Ганчева е изграден преподавател с над 30 години академичен стаж. Тя води лекционни курсове и практико-методически занимания по дисциплината художествена гимнастика и естетическа групова гимнастика в ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“ редовно и задочно, общ курс и специалност. Кандидатката за професор е уважавана и ценена като преподавател и колега. Участва в колективите за разработване и периодично актуализиране на учебните програми по преподаваните от нея дисциплини. Съавтор е на новата магистърска програма „Създаване и реализация на спортни шоу програми“. Участва в единадесет образователни проекта по национални и европейски програми. Доц. Ганчева е била гост преподавател по програма „Еразъм“ и „Еразъм – плюс“ в Турция, Колумбия и Франция. Постоянен консултант е на клубове по художествена гимнастика в Белгия, Франция, Испания, Италия и Китай.

Кандидатката за професор доказва своята професионална компетентност и умения за изследователска работа с научното ръководство на седем студентки защитили дипломни работи – четири в степен „Бакалавър“ и три в „Магистър“ и на двама успешно защитили докторанти, като в момента ръководи още двама.

Доц. Ганчева е уважаван спортен педагог и учен. Рецензент е на монографични трудове, методическо пособие, научни статии и дипломни работи. Избрана е в научни журита и е изготвяла рецензии или становища на дисертационни трудове и за присъждане на академичната длъжност „доцент“.

Кандидатката за професор е изявен спортен специалист и лектор с иновативно мислене и висока професионална компетентност.

Заключение

В заключение ще отбележа, че реализираната научно-изследователска и учебно-преподавателска дейност на кандидата за професор ми дава дълбоката увереност и основание да считам, че **доц. Гюрка Ганчева, доктор** е доказан университетски преподавател, водещ на високо професионално равнище лекциите и методико-практическите упражнения по художествена и естетическа групов гимнастика. На базата на представената научна продукция и академична дейност и като оценявам високо широката професионална реализация на **доц. Ганчева** давам своята положителна оценка, като считам, че тя има всички необходими качества да заеме **академичната длъжност „професор“ в професионалното направление 7.6 Спорт, специалност Спорт (художествена гимнастика).**

28.08.2018 г.

Рецензент:

Чл. 2 от ЗЗЛД

Проф. Бонка Димитрова, доктор